BIBLIOTECA ASTRA BRAŞOV
6
P

PROMETEU

REVISTĂ
DE LUPTĂ PENTRU
PROPĂŞIRE, FRUMOS ŞI ADEVĂR

CUPRINSUL:

Restaurația . . . . . *„Prometeu“.*
Liga Națiunilor prepară războiul?! . . . . . *Ioan Al. Bran-Lemeny*
Criza morală . . . . . *E. Mărculescu*
Apusenii . . . . . *Victor A. Beldiman*
Concepții noi ce se impun în medicină și viață . . . . *Dr. Mircea Suciu-Sibianu*

Literatură, artă, critică

O seară la Convorbiri Critice *Petru I. Teodorescu*
Vestminte cernite . . } *Ecaterina Pitiș*
Văpae de lună . . . }
Poeme . . . . . *Oct. Șireagu*
Simfonia fantastică . . . . *G. Șt. Cazacu*
Triluri de caval . . . . . *Lucian Costin*
De ziua cărții . . . . . *Horia E. Frunză*
Un duel de epigrame . . . . *C. P. și I. Al. B. L.*
Eminescu . . . . . *Ioan Al. Bran-Lemeny*
Un pictor brașovean: Valeriu Maximilian . . . *i. br.*

Recenzii.

Oct. Șireagu: In umbra lui Crist. *I. Al. B. L.*
Lucian Costin: Astrale . . . *Horia E. Frunză*
Lucian Costin; Literarische überblicke . . . . . *V. A. Beldiman*
Desgropând trecutul . . . *i. br.*
Nicolae Cantonieru: Intâmplări omenești . . . . . *I. Al. B. L.*
NOTE . . . . . *I. Al. B. L.*

BIBLIOTECA „ASTRA“ BRAŞOV

Apare lunar la Brașov.

Anul I. Nr. 2 **15 Iunie 1934**

PROMETEU

REVISTĂ
DE LUPTĂ PENTRU
PROPĂȘIRE, FRUMOS ȘI ADEVĂR

CUPRINSUL:

Restaurația . . . . . *„Prometeu“.*
Liga Națiunilor prepară războiul?! . . . . . *Ioan Al. Bran-Lemeny*
Criza morală . . . . . *E. Mărculescu*
Apusenii . . . . . *Victor A. Beldiman*
Concepții noi ce se impun în medicină și viață . . . . *Dr. Mircea Suciu-Sibianu*

Literatură, artă, critică

O seară la Convorbiri Critice *Petru I. Teodorescu*
Vestminte cernite . . } *Ecaterina Pitiș*
Văpae de lună . . . }
Poeme . . . . . *Oct. Șireagu*
Simfonia fantastică . . . . . *G. Șt. Cazacu*
Triluri de caval . . . . . *Lucian Costin*
De ziua cărții . . . . . *Horia E. Frunză*
Un duel de epigrame . . . . *C. P. și I. Al. B. L.*
Eminescu . . . . . *Ioan Al. Bran-Lemeny*
Un pictor brașovean: Valeriu Maximilian . . . *i. br.*

Recenzii.

Oct. Șireagu: In umbra lui Crist. *I. Al. B. L.*
Lucian Costin: Astrale . . . *Horia E. Frunză*
Lucian Costin; Literarische überblicke . . . . . *V. A. Beldiman*
Desgropând trecutul . . . . . *i. br.*
Nicolae Cantonieru: Intâmplări omenești . . . . . *I. Al. B. L.*
NOTE . . . . . *I. Al. B. L.*

Apare lunar la Brașov.

Anul I. Nr. 2 **15 Iunie 1934**

BIBLIOTECA „ASTRA“ BRAȘOV

PROMETEU

REVISTĂ DE LUPTĂ pt. PROPĂȘIRE, FRUMOS ȘI ADEVĂR

Director: Ioan Al. Bran-Lemeny.

Redactori: Victor A. Beldiman și Horia E. Frunză.

Comitetul revistei: Dr Mircea Suciu-Sibianu, medic și publicist; Ioan Popa, preot-profesor; G. Tulliu farmacist; Diaconul Ioan Brânzea, împreună cu directorul și redactorii.

Manuscrisele se vor trimite la redacție pe adresa directorului. Cele nepublicate nu se înapoiază.

Autorii sunt rugați a-și trimite redacției operile, spre menționare și recenzare.

Solicităm ziarele și revistele să ne accepte schimbul. Ținem seamă numai de reciprocitate. In aranjarea materialului ne conducem de necesități technice și tipografice.

Cine a reținut Nr. 1 și 2 se consideră de abonat.

80 Lei anual pentru particulari.
200 „ „ „ instituții și autorități.
8 „ exemplarul.

Redacția și Administrația: BRAȘOV, Piața Libertății No. 25

Restaurația

Patru ani dela restaurarea dinastică. Aniversarea restaurației este aniversarea dreptății. Triumful dreptății și al adevărului.

Dacă regele a fost restaurat în drepturile sale, rămâne acum ca și țara și națiunea română să fie instaurată pe temeiurile drepturilor ei. România nu poate fi o țară deochiată prin necinste publică, dar nici prin exploatarea maselor și a valorilor ei autentice de către minorități, sau clici politicianizate.

Trebue să se creeze, cu orice sacrificiu, o România cu adevărat democratică, fondată pe însușirile mari ale poporului nostru și condusă de caractere de bronz, strălucind prin simțul pentru binele obștesc, cu selecționarea valorilor, în baza unor criterii severe de ordin strict etic.

Regelui nostru iubit îi dorim, ca om, izbândă asupra Sa Insuși, ca în clipele, când ne-a revenit, voinic și viteaz, pe calea văzduhului, iar ca domnitor, puterea de a cumpăni cu dreptate treburile și interele țării.

Trăiască Regele!

Invie România de mâine!

„Prometeu“

Liga Națiunilor prepară războiul?!

(Erorile dela Geneva)

Din imperativul programului nostru, care ne impune să ne spunem convingerile, întregul adevăr, constatăm: *la Geneva se comit erori fundamentale.*

Inainte de toate am dori să știm, cari sunt criteriile ce au determinat întrunirea Conferinței Desarmării. Cum se poate, ca reprezentanți a 54 de state să fie covocați și să accepte întrunirea la o „conferință a desarmării", în toiul unei înarmări generale, febrile, în timpul și în momentul când majoritatea statelor se înarmează la întrecere, de sigur convinse fiind de necesitatea acestei acțiuni războinice?! Că acțiunea este ofensivă sau defensivă, aceasta nu importă. Inarmarea este o acțiune de război. Deducția logică, sau mai bine zis, cauza acestei acțiuni generale este pericolul războiului. Acest lucru este clar.

Dacă însă ne aflăm în fața unui pericol de război, și voim să-l înlăturăm, să-l abatem din cale, este absurd a se arunca armele, a țipa pe toate cărările, că trebue să desarmăm și cu atât mai absurd este ca Liga Națiunilor să convoace o conferință a desarmării. Aceasta, una la mână. Dar ce era de făcut? Ce să fie?! Să se cerceteze, pur și simplu, cari sunt cauzele ce au provocat pericolul unui iminent război și să se lucreze pentru înlăturarea acestor cauze. Ele pot fi de două feluri; sau există un desechilibru grav în raporturile internaționale, sau avem de a face cu agresori neastâmpărați. Nici acest lucru nu a fost însă înțeles la Geneva. Sau poate, el a fost înțeles, dar a fost desconsiderat intenționat! Și atunci, văzându-se, că desarmarea nu prea merge — am spus-o, ideea este absurdă, pentru situația actuală a Europei — s'a recurs la o nouă formulă pe cât de lașă, pe atât de fără rost și primejdioasă!. Este

formula securităţii! Cu alte cuvinte încheierea de alianţe, pentru a-şi avea tovarăşii asiguraţi pentru caz de război şi încolo, fie ce-o fi! Iată a doua gravă eroare!

Pactul balcanic, Mica Înţelegere, pactul franco-rus, etc. sunt foarte bune şi necesare ca mijloace de organizare, împotriva unor eventuale pericole din partea altor ţări, dar ele nu contribue cu nimic la creiarea păcii şi mai ales ele nu pot întra în atribuţiunile Ligii Naţiunilor, care are altă menire, decât să închege tovărăşii în vederea unei încăerări generale. Deliberarea problemei securităţii la Geneva, este tot atât de absurdă ca şi discuţia asupra desarmării.

Problemele ar trebui discutate şi soluţionate tocmai invers şi anume: întâi *pacificare, apoi securitate şi în fine desarmare!*

Până când nu se va pune problema în felul acesta, nu vom avea pace în Europa! Urmează deci, ca Liga Naţiunilor să convoace **Conferinţa Pacificării**, toate statele legându-se a respecta cu sfinţenie în discuţii şi soluţii, următoarele principii:

1. Principiul etnic, 2. Principiul echilibrului economic şi 3. Principiul echilibrului financiar.

Pretenziunile Germaniei vor trebui cercetate cu multă atenţie şi spirit de echitate. Ce priveşte Ungaria, ea nu poate pretinde dela statele succesoriale nici-o palmă de pământ. Acestea în esenţă.

Dar Liga Naţiunilor, fiind o înaltă instituţiune, profund democratică şi pacifică, nu poate acorda nici-un avantaj unui regim reacţionar, al cărui spirit inseamnă o permanentă ameninţare a păcii. Astfel, dacă va fi cazul, Liga Naţiunilor va putea acorda Germaniei anumite avantajii, spre pacificare, *numai cu condiţiunea ca ea să-şi schimbe regimul actual într'unul democratic.* O proclamaţie a Ligii, în acest sens, către poporul german ar fi eficace. Acesta din urmă va decide apoi de propria sa soartă.

Odată pacificarea realizată, va trebui să se creeze armata europeană, internaţională, concomitent cu desarmarea, până la limita strict necesară şi astfel vom avea şi securitatea dorită.

In cadrul acestei modeste reviste, susţinută cu mari sacrificii, nu putem elabora un studiu amănunţit asupra acestor probleme de-o acută gravitate şi actualitate. Ne mulţumim cu sugestiile de mai sus. Acordul recent franco-englez are numai o importanţă aparentă. Germania e înarmată şi prezintă o permanentă ameninţare. Ar fi o crimă în general, dar o grozavă eroare a Soc. Naţ. să se menţină în atitudinea ei actuală, aşteptând indiferentă, sau ipocrită, deslănţuirea unui fioros măcel. Repetăm: *Liga Naţiunilor trebue să creeze pacea, iar nu să prepare războiul!!.*

Incheiem cu cuvintele, recent scrise (Adevărul), ale contelui Sforza: *„Abilităţile diplomatice nu servesc la nimic într'un moment în care moare totul în vechea Europă şi unde se naşte în dureri o ordine nouă.“*

Pretindem să fim auziţi la Geneva !

Ioan Al. Bran-Lemeny.

Criza morală.

Este un adevăr banal că criza, de care suferim, nu e numai o criză economică, financiară şi politică, ci mai înainte de toate e o criză morală, în înţelesul obişnuit al cuvântului.

Societatea omenească e compuă din indivizi, cari au drepturi şi datorii, isvorâte din nevoia traiului laolaltă. Elementara datorie de a respecta drepturile altuia e călcată în picioare fără nici un scrupul, chiar de aceia, cari au îndatorirea să supravegheze pe ceilalţi. Egoismul a pus complect stăpânire pe suflete, în cât nu numai altruismul produs de traiul în comun e pe cale de a dispare, întorcându-ne la epocile primitive, dar chiar acea elementară dragoste, de natură aproape biologică, dintre membrii aceliaşi familii, trece printr'o criză nemai auzită. Oameni politici, ajunşi în fruntea treburilor publice, cari nu se sfiesc a se îmbogăţi trădând interesele naţiunii, pentru un mizerabil de bacşiş; şefi de instituţiuni, cari confundă averea publică cu cea particulară; militari cari fură hrana şi munca soldaţilor; casieri şi mânuitori de bani publici, cari împart cu statul încasările rupte din sufletele cetăţenilor necăjiţi.

Familia şi-a pierdut însemnătatea de altă dată. Femeile în loc de a-şi îngriji de bărbaţi şi de copii, petrec până dimineaţa la mesele cu jocuri de noroc sau practicând prostituţia clandestină, pentru a face lux. Copii, lipsiţi de grija şi de dragostea de mamă, cad în braţele destrăbălărei, care îi îndeamnă la crimă, pe care o săvârşesc cu o abilitate de specialist şi cu o eleganţă de salon. Cotidianele sunt pline de veşti despre copii cari

îşi omoară părinţii, soţii cari îşi omoară soţii sau părinţi, cari îşi omoară copiii.

Şcoala, cu profesori neplătiţi sau plătiţi cu salarii de mizerie, nu poate lupta singură în contra stricăciunii mediului amplificat prin lectura de romane proaste şi de reprezentanţii de cinematograf, strecurate prin censura filmelor, prin plată de bacşişuri.

Istoria omenirei a mai cunoscut astfel de epoci. E destul să ne amintim de Italia Borgiilor şi Medicelor; de Anglia lui Carol I sau de Franţa lui Ludovic al XVI-lea. A curs sânge, dar morala a intrat iar în drepturile ei.

Statul burghez e întemeiat pe familie, pe proprietate şi pe libertate. Doctrini Sociale eşite din capul celor desmoşteniţi şi revoltaţi au crezut că egoismul conducătorilor nu poate fi îmblânzit de cât de formule scrise pe steaguri roşii de sânge. Internaţionalele aveau pretenţia de a fi depozitarele formulelor salvatoare : desfiinţarea familiei, a proprietăţii, a libertăţii şi a credinţei.

Rusia sovietică a făcut cea mai dureroasă experienţă din câte a cunoscut istoria. Rezultatul a fost dezastruos, dacă socotim suma fericirei realizate.

După cum Anglia lui George al III-lea era fericită, că furtuna revoluţiei nu s'a întins şi peste Canal, şi noi să mulţumim Providenţei, că graţie înţelepciunei ţăranului, a cărui principală ocupaţiune e agricultura, revoluţia rusească nu a putut exercita dincoace de Nistru de cât o slabă influenţă, mai mult asupra unora din conducători, cari dintr'un fel de snobism, credeau că sunt datori să se îndrepte spre stânga. Aceştia mai mult de teamă, că revoluţia s'ar putea întinde şi peste Nistru, au făcut cele două reforme astfel, că au avut consecinţe economice şi politice dezastruoase: împroprietărirea şi votul universal. Prima aşa cum a fost făcută, a paralizat producţia agricolă, micşorând cantitativ şi calitativ producţia, tocmai într'o epocă, când se impunea intensificarea ei, pentru a face faţă concurenţei mondiale, iar cea de-a doua a creat prin desmăţul partidelor, demagogia cea mai destrăbălată din lume. Votul universal a fost con-

fiscat de politiciani fără scrupule, făcând astfel ca puterea politică să treacă din mâinile poporului în acele ale unei oligarhii egoiste şi lipsită de scrupule morale.

Reforma morală ne trebue în primul rând şi mai ales o conducere cinstită. Dacă aplicăm votul universal fără ingerinţe şi falşificare, populaţia şi-ar exprima singură voinţa asupra oportunităţii acestei reforme, cred că ar vota contra votului universal.

O conducere cinstită, însă, nu se poate realiza decât impunând conducătorilor *alte moravuri.* In primul rând să-şi îndeplinească *datoria* cu tot entuziasmul convingerii că acesta este singurul mijloc de a salva ţara dela dezastrul, care ne ameninţă şi aceasta în mod cu totul dezinteresat. „*Nimic pentru noi, totul pentru ţară*“ *să le fie lozinca.* In al doilea rând, trebue întronată din nou *cinstea* în viaţa privată şi în cea publică. Abaterile trebuesc aspru pedepsite, fără graţieri şi amnestii, iar sancţiunile să fie pronunţate de judecător, cari ei cei dintăi să fie model de cinste şi moralitate.

Pe steagul nostru să scriem cu litere de aur: *cinste* şi *dreptate.*

Numai atunci realizăm şi adevărata libertate, visată de Goethe, singura în măsură să fericească un popor:

„Solch ein Gewimmel möchte ich sehn
Auf freiem Grund mit freiem Volke stehn.“

E. Mărculescu.

Apusenii

După moartea doctorului I. Cantacuzino, răsuna pădurea foilor cotidiane de epitete. Marele savant, marele om de ştiinţă, eminentul bacteriolog şi câte şi mai câte nu s'au zis de acest mare suflet. Unul singur, confratele Sym dela „Adevărul" a închinat un articol, relevând înalta pricepere muzicală a dispărutului, adresându-i-se scurt: „Apusene". A fost poate ceea-ce s'a scris mai frumos despre acela care a plecat mult prea de vreme. Era apusean în adevăratul sens al cuvântului. Dar era el singurul? El făcea parte dintr'o generaţie întreagă de occidentali. Chiar în apropiata rubedenie cu el au fost cei doi cumnaţi ai lui, Dimitrie Sturdza şi Petre Carp, cari amândoi erau occidentali autentici. Şi atâţia alţii încă, de cari, în graba vieţii zbuciumate de astăzi, abia îţi mai aduci aminte.

In ce oare erau aceştia mai occidentali, să zicem mai apuseni, decât generaţia nouă care se relevă? Aveau ei o cultură mai solidă? Erau ei mai franţuziţi sau mai nemţiţi decât cei de astăzi? De bună seamă că nu!

Generaţia politică care s'a strâns în tinereţe împrejurul nucleului dela Junimea era apuseană. Aceşti tineri, atunci, au dat vieţei publice şi intelectuale ceva tipic apusean, ceia-ce şi-a păstrat urmele încă până în preajma războiului mondial, dar a dispărut de atunci cu desăvârşire. Se pare câteodată că cu urgia războiului, a venit o mână uriaşă cu un burete şi a şters tot ce rămăsese încă din acele vremuri. Singurul poate care a supravieţuit a fost Cantacuzino, deşi acesta fusese de parte de tot ce reprezenta Junimea de odinioară. Inzist asupra faptului, că nu Junimea a întemeiat un curent de occidentalism, care în realitate nici nu a fost un curent, ci o stare sufletească. Câţi apuseni de marcă n'au fost în ţară cari n'aveau nici o legătură cu gruparea tinerilor conservatori dela Iaşi. Oc-

cidentalismul care se manifestase atât de frumos în a doua jumătate a secolului trecut în toate ramurile vieţii noastre, în vechiul regat, dela Dorohoi până 'n Mehedinţi, în acea Românie bună, frumoasă şi binecuvântată, nu era un program, nici o doctrină, devenise o formă a vieţei intelectuale şi publice. Chiar generaţia premergătoare celei contimporane cu Junimea, oamenii cărora Eminescu le pune monumente în „Epigonii“ se ridicase mult deasupra mediului balcanic de atunci. Era o luminare asemănătoare — mutatis mutandis — cu acea a umaniştilor în veacul al XV-lea şi al XVI-lea din Europa centrală. Urmaşii acestora în vechiul Regat nu erau de loc atât de lipsiţi de suflet cum îi vedea Eminescu. Din contră!

Dar în ce consta occidentalismul lor, deci deosebirea între ei şi cei de astăzi?

Atunci ca şi astăzi, viaţa era în funcţie politică. Poate chiar politica în acele vremuri săpa prăpastii mai adânci între indivizi de acelaş strat social şi de acelaş grad de cultură. Şi totuşi exista o atât de mare deosebire între bătrânii de altă dată şi cei de astăzi. Ei aveau stil, rasă, ţinută. Făceau politică „pour l'amour de l'art“ şi din convingere.

Erau ei mai morali, cum se zice în lumea burgheză? Nu cred. Poate erau tot atât de indiferenţi faţă de prescriptele moralităţei, ca şi generaţia de astăzi, în timpul lor însă se întâmpla mai des, că un boer începea, ca om bogat, să facă politică, isprăvindu-şi viaţa şi cariera ca om sărac, pe când astăzi vedem, din nefericire, de multe ori, contrariul.

Principiul formulat de Petre Carp în memorabilul său discurs în chestia societăţei tramvaielor dela Bucureşti:

„Cinstit în viaţa publică
Şi curat în viaţa particulară!“

nu era o frază goală şi sonoră, ci era caracteristica unei generaţii întregi, care străluceşte astăzi în Bucureşti prin lipsa complectă de monumente. Numai câţiva din ei, cari au avut urmaşi de aceiaşi mentalitate au rămas imortalizaţi prin bronz sau piatră: Lascar Catargiu, Gogu Cantacuzino, Alexandru Lahovary, Petre Carp, Dimitrte Sturdza, Titu Maiorescu, Teodor Rosetti, Spiru Haret, Negruzzeştii, Matei Cantacuzino şi încă atâţia alţii n'au fost găsiţi demni de a fi cinstiţi altfel de-

cât, poate, cu numele unei străzi prin care trece omul grăbit, fără să se gândească la aceia al căror nume îl aude sau vede, de multe ori chiar, fără să ştie cine au fost cei dispăruţi trupeşte. Sufletul lor a rămas, dar abia se mai manifestă, căci este acoperit de cenuşa şi de lava pe care vulcaneie politicianismului le aruncă zilnic peste tot ce a fost roditor odinioară, învăluind totul cu un strat sterp şi arid.

Cum epoca mare a gândirei din apus a fost întreruptă de mercantilism şi de naţionalismul limbei, al rasei, al industriei, fiind înlocuită de epoca recordului în toate, tot aşa la noi ultimele licăriri de însufleţire cinstită au fost înăbuşite de goana după succese parlamentare, după averi, realizate indiferent cum, după plăceri sgomotoase şi senzaţii excitante.

S'au dus cărturarii, au dispărut apusenii, în locul lor triumfează vanitatea şi corupţia politică şi socială, care din nefericire, şi-a întins braţele infame de caracatiţă până în ultimul sat din văile Ardealului şi din şesurile Dunărei. Cât timp microbul acesta distrugător bântuia prin cluburile, bulevardele şi cafenelele capitalei, mai era nădejdea că se va putea pune o stavilă. Ingrozitoare însă sunt distrugerile morale cari se arată pretutindeni.

Mulţi le văd cu îngrijorare, dar se mişcă ceva pentru a tămădui răul?

Tuberculoza şi sifilisul se pot combate prin medici, prin tratamente, prin măsuri sanitare. Dar care este, unde este acel ministru al sănătăţei, care va porni odată, într'o campanie violentă şi măreaţă, pentru a vindeca pe bietul Român de acea boală, care n'a existat cât timp ne-au cârmuit acei Apuseni cari făceau politică din convingere şi dintr'un simţ al datoriei faţă de neam?

Victor A. Beldiman.

Concepții noi ce se impun în medicină și în viață.

Sportul.

Iată, după medicul francez Nicole, un tablou al sporturilor, bazat pe valoarea lor, după ceea-ce dau ele pentru mușchi, pentru ochi și pentru urechi, cu alte cuvinte pentru corp și pentru suflet. Nu este o împărțeală prea exactă, dar ne poate servi ca o bună linie de orientare.

Numele sportului:	Pentru mușchi:	Ochi-urechi:	Coeficient general:
Turismul alpin	3	3	9
Vânătoarea	1	3	7
Pescuitul	0	2	5
Patinajul, Skiul	3	3	9
Tennys, Football	3	3	8
Călăritul	3	2	7
Inotul	3	2	7

Noi, conform experienței și cunoștințelor noastre medicale, am împărți sporturile cu totul după alt criteriu, după criteriul respirațiunei în aer liber. Mă explic.

Printr'o inspirațiune normală, inspirăm, 500 cm. cub aer. Printr'o inspirațiune forțată până la 4000 cm. cub; când d. e. facem o fugă rapidă de câteva sute de metri, sau când facem o grea ascensiune de munte. Așa că în loc de 8 litri de aer, cât inspirăm în medie în cele 16 inspirațiuni pe minut ale unei vieți sedentare, adecă în repaos, absorbim chiar până la 80 litri aer pe minut în decursul unui sport vioi. Plămânul nostru nu e zadarnic înzestrat cu o elasticitate mare de a-și mări volumul celor 1.800.000 de alveole. Alveolele vârfurilor pulmona-

re mai cu seamă nu pot absorbi oxigenul necesar fără aceste respiraţiuni adânci şi forţate.

După unii autori noi am moştenit dela strămoşii noştri, în continuă viaţă în aer liber, un plămân mai mare decât ar fi necesar pentru viaţa noastră sedentară. Ca să-l putem păstra sănătos trebue să evadăm des din mijlocul oraşelor şi să ne apropiem de viaţa strămoşilor noştri, de viaţa în natură, în munţi şi pe câmpii.

Mai este nevoie de încă un criteriu, ca fiecare din noi să poată trage singur concluziunile : să fie convins de necesitatea unui sport în aer liber, mai cu seamă dacă e orăşan intelectual, şi să ştie să-şi aleagă singur sportul cel mai acomodat organismului său. Fără să mai încărcăm memoria cetitorului cu cifre, nu absolut necesare, despre cantităţile de oxigen şi nitrogen din aer, — vorbind de respiraţiunile adânci în aer liber — trebue să ştim totuşi unde şi când găsim în atmosferă aerul cel mai curat. După *Schmidt-München (Das Hohenlied vom Athem) găsim într'un centimetru cub de aer, într'o gară 9 milioane bacterii, într'o cafenea sau sală* de teatru 450,000, în aerul uscat pe câmpie 130.000, după ploaie abia 32.000, pe munte, dela înălţimea de 1000 metri în sus, se reduc bacteriile la abia 210 pe cm. cub de aer.

Respiraţiunea are două mari legi : să facem cât de des respiraţiuni profunde în aer curat şi să inspirăm totdeauna numai pe pas. Nasul îndeplineşte 3 funcţiuni în pregătirea aerului, înainte de a ajunge în plămânul nostru, funcţiuni de umezire, sterilizare, desinfectare. Aceste 2 legi inexorabile ale respiraţiunei, le îndeplinim mai bine făcând turism la munte, ski, sau patinaj, călărit sau înot. Orice sport, orice mişcare în aer liber, care ne dă posibilitatea de a face inspiraţiuni adânci de aer curat, este binevenită. Din acest punct de vedere, cel ce zice, că nu are timp de nici-un sport, dar face cel puţin 5 minute fugă pe zi în aer liber, în curtea casei sale, dacă locueşte într'un loc mai ferit de praf, şi-a îndeplinit întru câtva datoria faţă de legile respiraţiunei.

Noi suntem absolut convinşi, că dacă toţi tuberculoşii noştri de azi n'ar fi băut şi n'ar fi fumat de loc, în schimb ar fi

făcut cel puţin aceste 5 minute de fugă în aer curat, baccilul Koch n'ar fi găsit în ei terenul potrivit de desvoltare. S'a comparat corpul omenesc cu o maşină. Nimic mai fals. Nu există maşină să se repare singură. Ori observăm, că 95% din oameni au suferit de o indurație de tuberculoză a vârfurilor pulmonare şi prin forţa proprie de refacere a organismului, ajutat de acest aer curat în inspiraţiuni profunde, aceste indurațiuni s'au cicatrizat, s'au vindecat.

Am arătat necesitatea imperioasă a mişcării în aer liber, am spus-o şi o repetăm, suntem de părere, că orice orăşan are o datorie sfântă faţă de corpul său, să facă un sport oarecare, să-şi îngrijească, să-şi cultive acest templu al sufletului, cum este expresia biblică. In numărul viitor vom arăta şi avantajiile fiecărui sport, în special şi în general.

Dr. Mircea Suciu Sibianu.

O seară la „Convorbiri Critice".

Trec anii în sbor.... A trecut de atunci, din seara aceea neuitată de sfârşit de Aprilie 1910, când marele Caragiale venise să ne vadă în cenaclul „Convorbirilor Critice" din strada Gramont, aproape un sfert de veac. Ridic un colţ al perdelei, ţesută peste amintiri, de timp şi de uitare, şi-i revăd aevea, pe toţi cei de odinioară în salonul larg şi aşa de primitor al marelui nostru critic Mihail Dragomirescu : pe Corneliu Moldovanu, pe Ioan Minulescu, pe Săulescu, Lascar, Fulga, Gregorian, Chiru Nanov, G. Marinescu, Ion Trivale. Sub lumina domoală a candelabrului din mijloc îl văd pe fiecare la locul lui, iar urechea îmi evocă întocmai sunetul vocii lui Caragiale — vocea aceea, pe cât de ştearsă, pe atât de caldă şi de autoritară — vorbindu-ne despre artă. Intre alţii, citise Fulga o schiţă, care începe cu descrierea unui interior de prăvălie. Un amănunt: „în despărţitura unui raft, sarea îşi dădea mâna cu piperul", a făcut pe Caragiale să pornească la asalt împotriva artificialităţii stilului. Ce este „aia" sarea îşi dădea mâna cu piperul? Cum poate sarea să dea mâna? Fals şi ca imagine şi ca expresie. Şi de aici, dela un început de schiţă, genialul Caragiale a început o cozerie de artă — una din acele extraordinare incursiuni în domeniul literaturii universale, care îl făceau pe Caragiale să scapere lumini de fulger şi să reverse torente de humor, îmbinând sublimul cu grotescul în cea mai seducătoare dialectică asupra artei. — Pare că-l aud: Arta, dragii mei, este creaţie. Ca orice creaţie, ea are o viaţă interioară, o viaţă a ei, proprie, prin care trăeşte dealungul veacurilor şi a miilor de ani. Adevărata artă este tot atât de

vie ca şi libelula, ori licuriciul. Este suflet din sufletul artistului şi viaţă din viaţa lui; de aceea ea trăeşte şi va trăi deapururi.

Caragiale era bine dispus. O masă copioasă, la care vinul cursese din belşug, îl făcuse să întârzie în sala de mâncare de dincolo de antreu. Noi însă îi ghicisem prezenţa, iar d-l Mihail Dragomirescu venise să ne-o confirme. Pe la ora 9 şi jumătate ne spusese: „băieţi, astă seară avem un oaspe deosebit: pe Ioan Caragiale". Pe la ora 10, Caragiale a intrat în cenaclu. Cu ochii uşor voalaţi cu zâmbetul pe buze, fără haină şi cu vesta descheiată la piept. A împărţit strângeri de mână în dreapta şi în stânga, apoi s'a aşezat la birou.

— Hei băieţi, astăzi, cine citeşte?

Nici un răspuns. Ne uităm unii la alţii, intimidaţi şi ne afundăm în buzunare hârtiile.

— Hai, Săulescule, scoate documentul, intervine amical, d-l Dragomirescu.

Săulescu tace. — Ce? nu-l ai la tine? stărue criticul Dragomirescu. Săulescu face un semn afirmativ din cap.

— Hei atunci, scoate-l. Hai, scoate-l. Şi astfel începu şedinţa, care avea să ne lase cea mai neştearsă amintire a unei cozerii de artă a lui I. L. Caragiale la cenaclul Convorbirilor Critice, şi să asocieze indisolubil în sufletele noastre, chipul ilustrului scriitor, acela al lui Ferdinand Brunetiére al literaturii române: Mihail Dragomirescu.

Petru I. Teodorescu.

Vesmintele cernite.

Imi plac vesmintele cernite,
Mai mult ca orice alt vesmânt
Și-mi place-apoi când trec pe cale
Să trec cu ochii în pământ.

Vesmântul negru'mbracă pieptul
Incins de vifor și de foc,
Vesmântul negru este semnul,
Amarul semn de nenoroc.

In ochii umezi se revarsă
Din plin al inimei isvor,
Acele valuri tulburate
Mă fac privirea s'o cobor.

Voi știți cu toții adevărul
Atât de simplu și de sfânt:
Aceia ce se'nșeală'n stele
Își pun nădejdea în pământ.

Ecat. Pitiș.

Văpaie de lună.

Văpaie de lună curată și sfântă
De n'ai fi tu rece și tristă cum ești,
Ți-aș i zice: coboară pe ochii-mi și svântă
Isvorul ce zace sub streașina lor,
Isvorul de lacrimi ce ard și mă dor.

Ecat. Pitiș.

Poeme)*

Ridică-te, sufletul meu, din vasul tău
oropsit, ridică-te!
Ierburile câmpurilor sunt înrourate și
Soarele nu și-a aruncat încă de pe muchile
dealurilor năvodul de aur...
Drege-ți aripile, sufletul meu, drege-ți-le!
La noapte, te va logodi cu un fir de crin
Ciobanul turmelor de stele...

N'am palate de marmură, nici averi chivernisite
din sudoarea celor obijduiți,
Dar din minele creerului meu, împrejmuit
de albele tăceri, voi putea scoate atâtea pietre
scumpe, ca să împodobesc cu ele toate căile
neprihănitului Călător....
El cărmuește cu vâsle de aur scoicile
norilor, pe apele Slavei albastre, și mă va
mulțumi mai curând, decât pe bogatul răutăcios ce-mi
calcă'n picioare prietenia, numai pentru că nu sunt
de-o seamă cu dânsul....

Octavian Șireagu.

**) Din volumul, recent apărut „In umbra lui Crist"*

Simfonie fantastică.

Bietelor iluzii! parc'ați fost un vis!
Am ajuns să blestem pana care-a scris
despre fericire;
Despre pătimașa inimei pornire.

Voi prestarăți jertfa sterpului cuvânt,
Fluturași, în rouă scuturați de vânt,
de pe sân de floare,
Sfintelor iluzii! păsări călătoare!

Voi, care dați aripi sufletului; grai
Gândului, să spună florilor de Mai,
prin grădini, pe nume,
Voi sunteți otrava inimei pe lume!

Dacă nu s'ar duce după-al nostru glas
De sirenă, omul, biet! n'ar fi rămas
taină'n veci pribeagă;
Veșnic să deslege, însuși, tot ce leagă!

Blândelor vestale! sacrul vostru foc
N'a fost dat s'aprindă'n suflete noroc,
ci dureri amare;
Voi stângeți făclia'n sfintele altare!

G. Șt. Cazacu.

Triluri de caval.)*

Mijesc ticnite zări
In reveria violetă — a unui amurg.
Tăceri trec pe cărări;
In fund de depărtări....
Un lung acord coboară de pe plai
In lividele triluri de caval.
Intre mioarele stropite
De-un violet-trandafiriu apus
Coboară'ncet ciobanul... pe gânduri dus
Și printre triburi-cadențe de tălăngi
Susur ușor de dor nurliu
Mai stărue târziu
Și-apoi
Tăceri — convoi —
S'acață chiciură de ultimul acord,
Când toate-adorm... în clarul unui vis,
In leagănul adânc... ca un abis!

Lucian Costin.

**) Din vol. „Pasagii și Simfonii" (în curs de apariție la Craiova).*

In No.17—18 al „Braș. Lit." maestrul Cincinat îmi dedică următoarea spirituală epigramă:

Iți dau întregul meu sufragiu
Dar spune-mi zău fără necaz,
Nu crezi, că *Ancore, Talaz.*
Miros puțin a naufragiu?

Ii răspund:

Mai bine mori în naufragiu
Tălăz-uit de-ai mării stropi,
Decât, ciupind din epigrame,
In „Amintiri" să te îngropi.

I. B. L.

De ziua cărții.

O, carte prăfuită prin vitrină
Sau aruncată 'n rafturi cu dispreț,
In bogăția fastului măreț
O lume'ntreagă astăzi ți se'nchină.

Cu taina slovei tale fără preț
Imparți neștiutorilor lumină
și'n binecuvântarea ta divină
Tu cale bună tuturor le-areți.

Rătăcitori prin veacuri de'ntuneric
Te-au ignorat în visul lor eteric
Răutăcioși : a silniciei gloată.

Azi nimbul tău e aurul din soare
Ce ți-l închină darnic lumea toată
In cântul zilei mari de sărbătoare.

Horia E. Frunză.

Eminescu

Când dăm aceste pagini la tipar — 15 Iunie — se împlinesc 45 de ani dela moartea aceluia care a fost Mihail Eminescu, unul din geniile neamului. Că marele poet dispărut nu este înţeles nici azi, o dovedeşte mai bine însaşi hibriditatea literaturii noastre actuale. Ce distanţă încă dela el până la noi! Abia dacă a fost înţeles de vre-o 5—6 scriitori dela Coşbuc încoace, graţie talentului lor real, cari au ştiut să păstreze linia, continuitatea organică şi firească, cu cel care ne-a trasat calea. Literatura noastră trebue să reia firul întrerupt, îndreptându-se spre neoclasicism şi urmând unei norme naturale de desvoltare, bazată pe factorii fundamentali, etnic şi moral, ai evoluţiei normale a poporului nostru.

Iată pentru ce svârcolelile recente, de azi şi de ieri, cu salturile, cu snobismul şi cu artificialitatea lor, nu numai că nu au vre-o valoare literară, dar nu sunt de fel româneşti. Ce caută d. p. „imagismul", poesia păduchilor, sau romanul pornografic în literatura noastră? Să fim oare un popor în decadenţă, noi cari suntem în plină fază a tinereţii?

Este datoria celor cari îşi fac un titlu de glorie şi de onoare din aprecierea şi înţelegerea lui Eminescu şi cari mânuesc condeiul criticului, să tragă, cu curaj şi clarviziune linia de separaţie între grâul şi neghina literaturii noastre, şi să o îndrepte, în temeiul singurelor criterii viabile, biopsihice, româneşti, spre o desvoltare firească şi sănătoasă. Faza ei actuală reprezintă o tristă anomalie caricaturală. Un domn a reliefat deună-zi la Radio, importanţa şcolilor literare. Nu şcoli şi maniere ne trebue. Talentul nu cunoaşte şi nu creiază şcoală decât, poate, imitatori. Avem însă nevoe de eflorescenţa sufletului nostru naţional, sănătos şi autentic.

Din creaţiile lui Eminescu se desprinde crezul unei sacre

trinităţi: iubire, cinste şi naţionalism. Topiţi-le la un loc şi veţi avea diamantul eminescian, chintesenţa comorii sufletului românesc.

Să mai întrebăm oare ce reprezintă cutare sau cutare scriitor de marcă de azi? E de prisos.

In acest semn ne închinăm în faţa memoriei lui Mihail Eminescu şi implorăm cerul ca marele său suflet să veghieze deasupra străduinţelor şi visurilor noastre.

I. Al. Bran-Lemeny.

Desgropând trecutul....

Părintele prot. Candid Muşlea, ne-a dat prilejul să cunoaştem o pagină din istoria bisericească a Braşovului din sec. XVIII scoţând la lumina tiparului două figuri de protopopi: Eustatie Grid şi Gheorghe Haines.

Muncitor neobosit şi cu o deosebită dragoste, răscoleşte aproape zilnic arhiva oraşului Braşov, documente şi hrisoave, fără altă preocupare de interes personal, decât aceea de a veni în ajutorul celor doritori de a cunoaşte frământarea religioasă a trecutului. Conştiincios până la cele mai mici amănunte, nu lasă nimic să-i scape din vedere şi fără a se lăsa influinţat de şoaptele unora sau ale altora, îşi concentrează puterea de muncă scoţând din umbrele uitării fapte şi oameni din a căror viaţă, mai ales în veacul nostru pustiit de trufie şi plictiseală, putem învăţa mult.

Pubiicaţiile părintelui C. Muşlea ce apar în revista „Ţara Bârsei“, cât şi în coloanele „Gazetei Transilvaniei“, alături de cele ale părintelui Ioan Prişcu, au darul să ne lumineze cunoştinţa trecutului şi sunt contribuţii reale la o eventuală istorie a bisericii din Braşov.

i. br.

Un pictor braşovean : Valeriu Maximilian

In viaţa artistică a oruşului nostru dl. profesor V. Maximilian şi-a câştigat o reputaţie binemeritată. De-o hărnicie îndărătnică, se poate considera ca unul dintre cei mai productivi pictori care se poate deosebi de cei care se admir reciproc şi-şi dau titlul de „artişti", deşi valoarea lor artistică se reduce la creaţiuni lipsite de talent şi de bun simţ. Prima fază a evoluţiei artistice s'a manifestat încă pe când dl Maximilian se afla în clasa I. de liceu. Adesea se vedea în recreaţii, tabla clasei plină de scene din războiul ruso-japonez. Ca elev în cl. IV, a început să lucreze primele peisajii studiate în natură, simţind o deosebită atracţie faţă de munţi şi codrii acoperiţi cu brazi. De atunci se distinge în lucrările sale o închinare deosebită pentru anotimpul toamnei cu coloritul ei bogat, ca şi pentru primăvara cu coastele munţilor şi grădinilor ninse de floare, cărei frăgezime, umiditate şi transparenţă a culorilor, le redă cu o uşurinţă caracteristică. Războiul trecut a fost pentru maestrul Maximilian un prilej de aşi manifesta umorul în scene războinice cu carater politic naţional, publicate în revista „Ghimpele" şi alte foi volante.

După ce urmează studii speciale la Academia de pictură din Budapesta şi Bucureşti, preocuparea pictorului s'a concentrat în cunoaşterea naturii, ţinând seamă de cele mai mici amănunte şi căutând să nu jignească sentimentul frumosului. Adoră natura în toată frumuseţea ei schimbătoare şi învăluită de mister, pentrucă şi-a format convingerea că singurul maestru dela care se poate învăţa este *natura*. Acvarelele sale sunt pline de lumină şi de un colorit viguros. Fiecare tablou este o imagine a realităţii în formă şi în culoare.

Incepând cu anul 1925, cu ocazia serbărilor jubileului li-

ceului „A. Şaguna“, prof. Maximilian, an de an, deschide expoziţii de pictură la Braşov expunând lucrări cari şi-au găsit aprecieri elogioase în presa noastră cât şi în cea minoritară. In cursul anilor din urmă a deschis expoziţii şi în Arad, Sebeş-Alba, Sibiu Constanţa şi Movila Techirghiol, prezentând peisajii din natura muntoasă a regiunilor carpatine, ilustrând şi vederi de mare cu bogate variaţii de culori.

In general opera de artă a d-lui Maximilian trădează o tehnică proprie, neinfluenţată de curentele moderniste efemere, ale modei trecătoare, fiind rezultatul unui studiu, al unor observaţii adânci ale problemelor de lumină, de atmosferă şi de perspectivă pe cari le desvoltă cu simţ de realitate.

In expoziţia din acest an (deschisă la liceul „Andrei Şaguna, între 5—29 Iunie) vedem produsele sale predilecte: interior de codru, cu efecte frapante de lumină, cu perspective adânci şi colorit senin şi armonisat, Poiana Braşovului este tratată în toate anotimpurile, privelişti de văi, părăiaşe în munţi, cari îţi provoacă senzaţia murmurului, peisajii câmpeneşti din regiunea Sibiului, Ţara Bârsii, Ţara Sebeşului şi câteva marine dela Constanţa, cari dovedesc că expozantul are gust în alegerea subiectelor aşa de variate şi că aleargă neobosit spre a le afla.

Descoperim şi câteva pânze în oleu cu nopţi de lună în cari bura nopţii e redată cu o fineţe caracteristică şi vecină geniului său acvarelist.

Revista noastră propunându-şi să ţină seamă de sinceritatea cu care se manifestă orice activitate zugrăveşte acest chip de muncă luat din viaţa artistică locală a cărui operă de artă trăeşte în casele tuturor iubitorilor de frumos şi nu are nevoie de reclamă spre a fi apreciată în justa ei valoare.

Valeriu Maximilian astăzi se apropie de maturitatea sa artistică, iar opera lui va rămâne alături de cea a puţinilor pictori pe cari i-a dat Braşovul şi cu care desigur se va putea mândri într'un viitor apropiat.

i. br.

Recenzii.

Octavian Şireagu: **In umbra lui Crist.** Cluj 1933. Editura Transilvania.

Ca picuri sonori, desprinşi din clopoţei de argint, aşa-ţi sună în urechi salbele de cuvinte din poemele d-lui Octavian Şireagu. Şi aceste salbe de cuvinte se transformă, ca prin farmec, într'un covor de smarald, proaspăt, întins pe o poeniţă, mai aproape de azurul cerului, covor tivit pe margini cu stele de gânduri şi presărat cu sclipiri de simţăminte. Imaginile vii, noi şi limpezi te întâmpină la fiecare clipă şi-ţi fură ochiul sufletului învăluindu-te într'o atmosferă, ca 'ntr'un templu mistic, oriental. Poet prin harul divin, subtil mânuitor al condeiului sufletul lui O. Şireagu s'a cufundat adânc în apele clare ale fântânii lui Crist, a sorbit cu nesaţiu nectarul religiei şi ştiind să se piardă în imensitatea spaţiului fluidal, s'a regăsit pe sine scântee a iubirii celei mari. Iată taina poemelor autorului. Aici nu e „modernism", haotic şi sucit, nu e imagism gol şi schimonosit, ci apă vie şi curată şi numai aceasta e artă autentică...

I. Al. B. L.

*

Lucian Costin: **„Astrale"** Poezii.

Lucian Costin, este cel mai de frunte dintre scriitorii Bănatului şi în acelaş timp şi cel mai fecund. In activitatea sa atât de multilaterală l-am recunoscut ca profesor, publicist, poet critic şi folklorist.

Ca poet Dl Lucian Costin se situiază la răspântia a două etape bine distincte. Pe când în „Cântecele mele" îl recunoaştem tradiţionalist, în volumul de faţă, „Astrale" îl remarcăm ca reprezentant devotat al facturii de speţă modernistă.

Din poezia sa se degajează tot mai distinctiv o continuă ascenziune. Numeroase poeme sunt evocări pentru sufletele înfrăţite cu nemărginirea cu regiunile cereşti.

Cu toată diferenţierea dintre cele două etape ale poeziei, cu „Astrale", Dl L. Costin aduce un progres al expresiei şi o accentuare de preocupări distincte. Subiectele sale în mare parte sunt din lumea planetelor. Meritul deosebit al poetului rezidă tocmai în particularitatea specifică, de a fi ştiut împrumuta unor subiecte rigice întreaga căldură a profundului omenesc. Spirit veşnic frământat şi hrănit din inepuizabilele resurse ale substanţei filosofice, reuşeşte să captiveze prin profunzimea cugetării. Poetul este un filozof de speţă artistică.

Din volumul „Astrale" desprindem şi câteva poeme din alt domeniu al preocupărilor, spre deosebire de cele din lumea planetelor. Cu toate că autorul îşi grupează poeziile numai în două cicluri, noi distingem 5 categorii: 1. Astralele, propriu zise, („Pământul către Marte", „Marte către Pământ", „Luna" „Venus", „Soare, Soare etc.) 2. Sociale („Minerul", „Fierarul", etc.) 3. Religioase („Isus", „Madona-Mamă" etc. 4. Lirice propriu zise („Reverie de seară", „Luna de Mai", „Nocturnă" etc.) şi 5. Arhaice („Dragoş Vodă", „Alexandru cel Bun" etc.)

Prin raportarea la întâiul său volum de poezii acest din urmă volum al D-lui Lucian Costin vădeşte o maturizare a mijloacelor de expresie.

Horia E. Frunză.

*

Lucian Costin: **Litterarische Ausblicke.**

D nul *Lucian Costin* a publicat la Caransebeş o interesantă broşură în limba germană cu titlul „Litterarische Ausblicke" (Vederi literare). Cărticica bine tipărită cuprinde un mic studiu comparativ între lirismul românesc şi cel german. Al doilea articol, întitulat Eminescu şi Goethe, pune pe aceşti doi giganţi ai gândirei, unul alături de celălalt. O comparaţie între ei este foarte dificilă, totuşi autorul ne dă preţioase puncte de orientare pe cari le citim cu mult folos. Din restul puclicaţiunei amintim traducerea din literatura populară română, anume basme şi legende. traducerile sunt bune şi corecte, şi autorul reuşeşte

să capete coloritul natural şi corespunzător celui din limba germană. Stăruinţa d-lui Costin de a răspândi literatura noastră într'o limbă străină este foarte laudabilă, şi ar merita o mai mare încurajare din partea oficialităţii care se ocupă cu propaganda. Locul indicat ar fi o revistă permanentă în care scriitori de talentul multiplu al poetului Lucian Costin, să-şi publice lucrările.

V. A B.

*

Niculae Cantonieru: **Intâmplări omeneşti.** Braşov, 1934, editura „Frize".

La începutul acestui an Dl Niculae Cantonieru fost colaborator al Braşovului Literar şi-a tipărit într'un volum schiţele şi nuvelele sale, şeapte la număr, prin cari autorul se remarcă ca bun prozator. Subiectele sunt luate din viaţa cotidiană, dovedind nu numai suficientă experienţă, dar mai ales o sensibilitate specială pentru anumite momente şi stări sociale şi sufleteşti. Dotat cu un fin spirit de observaţie, aplecat atent asupra întâmplărilor din jurul nostru, înzestrat cu fantazie şi stăpân pe un limbaj variat şi bogat, Dl. Cantonieru este nu numai interesant şi plastic în povestirile sale, ci adesea original în descrieri şi în felul de a privi şi reda lucrurile.

Dacă facem abstracţie dela cele câteva omisiuni gramaticale (găini blegi, în loc de blege, etc.), regretăm profund numai faptul, că peste creaţiunea artei sale se lasă grea şi înăbuşitoare, pe-alocuri, promoroaca otrăvită a pasajiilor, în cari din motive necunoscute, se profanează prin descrieri obscene, nu numai arta creiată de autor, ci şi însuşi actul procreării umane, învăluit şi sfinţit de adevăraţii poeţi prin minunatele lor cântece de dragoste. Păcatul este aproape general. Explicatia? Poate decadenţa morală a societăţii, degenerarea gustului estetic, sfidarea oricărei responsabilităţi şi snobismul literar, atunci când nu este, ca în cele mai multe cazuri, un mârşav mercantilism.

I. Al. B. L.

*

La 15 Iulie vom apărea în număr dublu (3—4), urmând ca No. 5. să apară la 15 Septemvrie a. c.

Puşcăriaşul Seletzky îşi bate joc şi de comisia parlamentară, care este însărcinată cu anchetarea comenzilor de armament. Ne asociem şi noi „Neamului Românesc“ şi cerem trimiterea la ocnă a acestui individ. Dar mai ales pretindem energic publicarea tuturor numelor sperţarilor iluştri, ca să-i cunoaştem şi să scăpăm ţara de pacostea acestor lipitori.

*

„Banatul Literar“, va fi noua revistă literară ce va apare pe la începutul lunei Septemvrie 1934 sub direcţia d-lui *Lucian Costin*, membru al Soc. Scriitorilor Români. La această revistă vor putea colabora toţi scriitorii bănăţeni cu lucrările cele mai bune.

*

In numărul 3 vom publica un succint articol asupra regretatului poet şi patriot român Ioan Al. Lapedatu.

*

Din cauza abundenţii de material rubrica „Reviste“ amplificată, am amânat-o pe numărul viitor.

Note:

Ne exprimăm sincera satisfacţie pentru reluarea raporturilor diplomatice cu Rusia sovietică, un act de mare importanţă politică, pe care îl încrustăm pe răbojul meritelor D-lui Nicolae Titulescu.

*

Aducem omagiile noastre iluştrilor bărbaţi de stat, Dnilor Masaryk şi Benes, întâiului cu prilejul alegerii sale (24 V. a. c.) pentru a patra oară ca preşedinte al republicei Cehoslovace, al 2-lea, pentru aniversarea sa (28 V. a. c.) de 50 ani.

*

Felicităm pe directorul „Br. Lit". Dl Cincinat Pavelescu, pentru inspiraţia poeziei „Pescuitorii de mărgăritare", nu şi pentru inspiraţia dedicaţiei (unui redactor al său).

*

In numărul viitor vom publica o recenzie a romanului „Focul" al Dlui *Mihail Dragomirescu*, precum şi un scurt portret asupra marelui nostru critic.

*

In numărul din 30 Mai al ziarului *„Credinţa"* condus cu nerv şi competinţă de Dl Sandu Tudor, un distins scriitor şi având colaboratori condeele apreciate ale Dlor C. Noica, Al. C. Constantinescu, Radu Boureanu etc., a apărut în cadrul simpaticului „Ţintar" o notiţă, asupra numărului întâi al revistei noastre, în care notiţă stabilindu-se, cu un efort de cugetare, că propăşire, frumos şi adevăr însemnează *progres*, (numai progres?) se spune: „Bun, bun, oricum. Mai cu seamă când începe cu deviza: „Noi avem ceva de spus". Dar ce anume? Deoarece dacă revista va continua tot aşa cum a în-

ceput, atunci inscripția de pe frontiscipiu e neavenită. De aceia prietenii dela Brașov să ne asculte gândul: să fie mai severi cu ceiace publică. Iar această severitate să nu fie decât adevărul".

Mărturisim sincer, că nu înțelegem nimic din această jonglerie ieftină de cuvinte, aruncate pe hârtie, precum nu au înțeles nimic nici prietenii noștri cari le-au citit. Iată însă logica nostimului autor neiscălit: inscripția este neavenită pentrucă pe 40 de pagini nu am spus nimic. Și fiindcă nu am spus nimic, trebue să fim mai severi cu ceeace publicăm! Se vede anume că totuși am spus ceva, de vreme ce trebue să fim mai severi cu spusele noastre. In ce privește severitatea, ea să nu fie decât adevărul. Severitate-adevăr, sunt identice. Adecă totuși se recunoaște că am spus ceva, dar n'am spus adevărul. Tronc, Marico!

Exact proverbul: nați-o frântă, că ți-am dres-o!

*

Explicația elucubrației de mai sus o găsim de astfel în nota următoare, asupra lui *H. Lawrence,* în care anonimul autor ia apărarea acestui degenerat talent, o ecrescență veninoasă în crugul senin și curat al artei.

După dl anonim, toți cari îl condamnă pe Lawrence sunt proști, pentrucă au simțul moral sănătos, și mai au un dram de bun simț în artă și literatură. Ii recomandăm misteriosului protagonist al pornografiei „literare" să citească, dacă cumva e însurat, soției sale și copiilor săi, pasagiile scabroase din romanele degeneratului său idol, iar dacă e mai tânăr și neînsurat, să le citească mamei și surorilor sale. Noi suntem siguri că nu o va putea face, dar atunci cum stăm cu ipocrizia și cu apologia pornografiei?!

Dl director Sandu Tudor nu are nimic de spus?

CERCUL REVISTEI:

a) *Colaboratori:* Andricu S. publ.; C Bobescu, dir. Conserv. Astra; V. Branisce, ziarist, fost senator; Ioan Brotea, ziarist; Dr. Liviu Câmpeanu, medic, publ.; Vasile Dan, publ.; Al. Florea, preot, publ.; Ioan Ludu, preot, publ.; C. Muşlea preot publ.; Eft. Mărculescu, prof. avoc., publ.; Valer Maximilian, prof.-pictor; Aurel A. Mureşianu, publicist; Iuliu Negulescu, publicist; Dr. P. Nistor medic, Ecat. Pitiş, publ.; I. Prişcu, preot, publ.; Dr. T. Prişcu, medic; Dr. C. Sassu funcţ. sup.; Petru I. Teodorescu, prof. publ;. Victor Tudoran, publicist.

b) *Sprijinitori:* Ing. Baiu Crăciun, insp silv.; i. p. Iancu Nan, farmacist; Dr. C Oancea, medic; I. Pizo, preot; Aurel Radu, preot; P. Starcovici, f. cons. oraş.; Nicu Suciu-Sibianu, funcţionar.

Tip. UNIREA“ Braşov

